

СЕКЦИЯ 1. Актуальные проблемы информационных технологий и автоматизации

3. Ганчерёнок, И.И. Цифровая экономика: управление информационными ресурсами / И.И.Ганчерёнок, Н.Н.Горбачёв, И.Э.Турсунов, С.А.Панжиев. – Tashkent: «Voris – nashriyot», 2020. – 211с.

ЧИЗМА ГЕОМЕТРИЯ ВА ИНЖЕНЕРЛИК ГРАФИКАСИ ФАНИНИ ЎҚИТИШДА ТАЛАБАЛАРНИНГ ИЖОДИЙ ФИКРЛАШИНИ ЖОНЛАНТИРИШ

М.У. Якубова, О. Абдурахманова

*Тошкент шаҳридаги Белорус-Ўзбекистон қўшма тармоқлараро амалий
техник квалификациялар институти*

E-mail: radik.uz@mail.ru

Аннотация: Ушбу мақола “Чизма геометрия ва инженерлик графикаси” фанини ўқитишда талабаларнинг фазовий таасаввурини кенгайтириш ва мустақил фикрлаш, ҳар бир топшириққа ижодий ёндашиш кўникмасини ҳосил қилишга бағишланган.

Калит сўзлар. Проекция, активлаштириш методи, инновацион технология, геометрик сиртлар, эпюр.

Олий таълимга қўйиладиган замонавий талаблардан бири ўқитиш метод ва формаларини комплекслашган программасини ташкил қилиш. Ўқитишнинг шундай муҳитини ташкил қилиш керакки, талаба ўқиш доирасида мустақил ишлаш кўникмасига, доимий янгилашиб бораётган ахборотларни қабул қилиш кўникмасига эга бўлсин.

Жамият олдида турган бу вазифаларни ҳал қилиш учун 4 та асосий омилни ишлаб чиқиш керак. [1]

1. Тушунишни ўрганиш, яъни дунёда бўлаётган воқеаларни англаб етиш учун асосий далиллар билан таъминланиш.

2. Ишлаб чиқишни ўрганиш, яъни атрофимиздаги воқеаликларга муҳим ўзгаришлар кирита билишга ўрганиш.

3. Биргаликдаги ҳаётга ўрганиш, яъни бошқа соҳа мутахасислари фаолиятларида қатнашишни, ҳамкорликни ўрганиш.

4. Ва ниҳоят оддийгина яшашни ўрганиш.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, билиш фаолиятини активлаштириш методига катта аҳамият бериш керак. Бу масалани ҳал қилишда билиш фаолиятини ташкиллаштирувчи ўқитувчининг роли марказий ўринда туради.

Талабанинг активлигини оширишда ўқув методларини доимий янгилаб туриш мақсадга мувофиқдир [2].

Ўқув фанлари тизимида чизма геометрия ва инженерлик графикаси фанининг ҳам ўз ўрни бор. Бу фанни ўқитиш сифатини ошириш борасида

СЕКЦИЯ 1. Актуальные проблемы информационных технологий и автоматизации

кўпгина ўқитиш методларидан фойдаланиб келинган. Лекин анъанавий услублардан ташқари ноанъанавий услублар ҳам қўлланиши ўқитиш сифати ва самарадорлигининг ошишига сабаб бўлади.

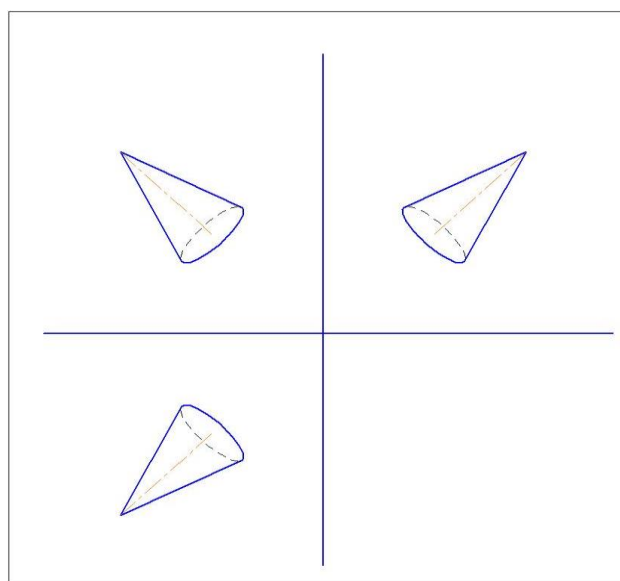
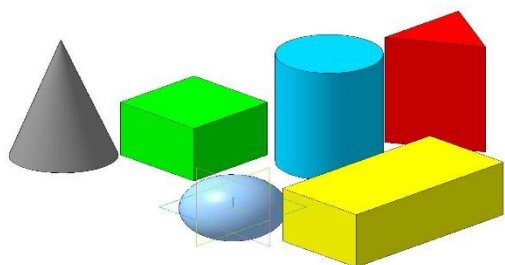
Талабаларнинг ўтилган мавзунини осон ўзлаштириши, малакаларини оширишда чизма геометрия ва инженерлик графикасидан бажариладиган график ишларни бажаришда, уларнинг билиш фаолиятини ошириш ва ўзлаштиришни яхшилашда янги инновацион технология услубларини татбиқ қилиш яхши самара беради.

Инновацион технология деганда дарс бериш жараёнига муайян янгилик киритиб, ўқитувчини талабаларнинг билимларини ва амалий малакаларини қай тарзда ошириш мумкинлигини ҳамда уларнинг ўзлаштиришини аниқлашнинг янги услубларини ишлаб чиқишни тушуниш мумкин. [3] Жумладан қизиқарли масалалар ўйинли технология асосида ечиб борилса, талабаларнинг ижодий фаолияти фаоллашади, фазовий фикрлаши янада кенгайди.

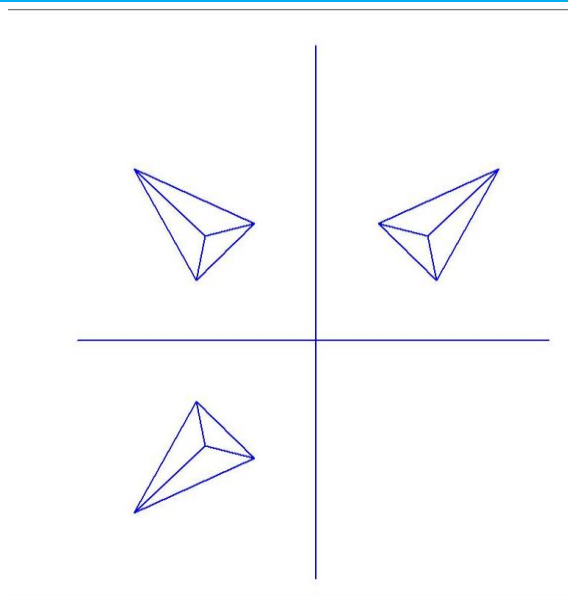
Қуйида “Саралаш” номли ўйинли технологиянинг методикаси киритилади. Сиз оддий геометрик сиртларни кўриб турибсиз. Қайси сиртнинг 3та проекцияда ҳам бир хил тасвирлаш мумкин ?

Кўпинча осонгина шар ва кубни 3та проекцияда бир хил тасвирлаш мумкин деган жавоб олинади. Ҳа тўғри, лекин шу оддийгина жавоб учун шундай савол берилдимикан.

Жавоб: Параллелопипеддан ташқари барча геометрик сиртларни куб диагонали бўйича жойлаштирилса уччала проекцияда ҳам бир хил кўринишга эга бўлади.

СЕКЦИЯ 1. Актуальные проблемы информационных технологий и автоматизации

Хулоса

Бу машғулотда ўқитувчи ҳар бир талабани тез ва чуқур фикирлашга ўргатади. Ўйинли технологиялар бошқа услублардан шуниси билан ажралиб турадики, ўқувчи ва талабани жамоа бўлиб ишлашга, эркин фикрлашга ўргатади, ҳар бир қатнашувчи назардан четда қолмайди. Шунингдек ўқитувчига билим бериш ҳам, баҳолаш ҳам осон кечади.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Василенко Е.А. Методика обучения черчению - Москва «Просвещение» 1990
2. Ботвинников А.Д. Пути совершенствования методики обучения черчению - «Просвещение» 1988
3. И.Рахмонов “Чизмачиликдан дидактик ўйинлар”.

МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ ЎҚУВ АДАБИЁТЛАРИНИ ЯРАТИШДА ҚЎЛЛАНИЛАДИГАН ДАСТУРЛАШТИРИШ ВА МОДУЛ УСУЛЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ф.М. Тожиева

*Тошкент шаҳридаги Беларус – Ўзбекистон қўшма тармоқлараро амалий
техник квалификациялар институти*

Умумий ўрта, ўрта махсус, касб-ҳунар, олий таълим муассасалари учун ҳоҳ вербал, ҳоҳ электрон дарслик, ўқув қўлланмалари, маъруза матнлари асосан ўқитишнинг “синф- дарс” тизимини назарда тутиб яратилмоқда. Улар таълим бериш жараёнидаги асосий ахборот манбаи ҳисобланиб, бу жараён “бир томонлама” характерга эга. Аксарият бундай